

Zinahl weentreis nedela.

Wakfa par fludinajumeem:

8 lap. par flutu rakstu rindinu; pahru-
tulsošana ir fwechdam walodahm
par brijhuu.

Redakcijas adrese:

Zelgawā, Ferd. Westhorna lga
grahmatu bodi.

Latweeschu Awises.

Wakfa, Zelgawā fanemot:
par gabu — 1 rubl.

Wakfa, pahru pasta pefubtot:
par gabu — 1 rubl. 50 kap.

Ekspedija:
Zelgawā, Ferd. Westhorna lga
grahmatu bodi.

„Latw. Aw.“ war apstelleht un fludinajumeem:
Zelgawā: Ferd. Westhorna lga. grahmatu bodi, Paleijas eela № 2, „Latw. Aw.“
ekspedija. — **Wakfa:** Steina lga apteiki. — **Audija:** Ferd. Westhorna lga
grahmatu bodi. — **Wibga:** D. Minus lga tantori, Kop eela № 5. — **Wibga:**
G. Plates lga drufatowa, pee Pehtera bafnizās.

63. gada-gahjums.

„Latw. Aw.“ war apstelleht un fludinajumeem:
Walmēra: Trey lga grahmatu bodi. — **Wakfa:** M. Rudolffa lga grahmatu bodi. —
Pehterburgā, pee Pehterburgas zeen. Latw. draibes mahitaja. — **Wef tam:** pee
zeen. mahitajeem — tilfab **Widfemē**, tā ari **Aurfemē**.

Muhfu lasitajeem!

Zeen. lasitaji! „Latweeschu Awischu“ redakcija, kā winas lihds-
schinigaš waditajs un redaktors, mahitajs Weide lgs, to Jums jau
darijis sinamu isgahjušā nummurā fawōš jaukōš, nopeetnōš atwa-
dischanahs wahrdōš, un kā Zubs to waret redseht is parakfja schihs
lajās beigās, ir uftizeta tagad jauneem spehkeem, — ir pahrgahjufti
jitās rokās.

Tas ir grehts darbs un amats, kas prasahs pahrlcekam daudf
atbildibaš, to mehš tagad ešam usnehmufchees, — leels usdewums,
kas mums ir ja-isdara. Daudf laba mums ir ja-eewehro, un no
daudf flahdiga fahrgahs un jaraujahs. Waj no muhfu darba un
publineem zefees fwehtibaš pilni augti, to tikai Deewš ween fina,
uf kura palihgu mehš pafaujamees. Bet mehš waram un drihftam
uf Winu palantees, tamdeht ka tas, to mehš gribam un wehlamees,
naw flifts, bet tikai — labš ween.

Tas, ko mehš gribam un pehz ka mehš zeuschamees, naw nekās
jaušs, nefas fwehš, bet tas patš wezais, preefch ka muhfu lapa
no pat fawa eefahkuma ir strahdajufti, publjufsees, zihnijufsees, un no
ka wina nekad un ne pa nagu galam naw nogreufsees.

Lai zeen. lasitaji pahči waretu no tam pahrlcezinantees, mehš
gribam ar wego, drukato protokolū wahrdēem tē ihfi rahdiht un at-
fahstihht, kā „Latweeschu Awises“ ir zehlfchahs un nodibinaju-
schahs.

„Latweeschu Awischu“ pirmāis nummurs isnahza 1822. g.;
bet jau wairaf gadu preefch tam bij nospreests un wišs, kas waija-
dšigs, eerihlots un eegroflhts, ka winaš war-ift dibinataš. Aftoni
godajami kungi 23. Novemberi 1815. g. fanahza Zelgawā kopā un
norunaja, ka grib dibinaht beedribu, kur „rakfneeziba un mahfla“
teel kopta un lolota; fchi beedriba wehl tagad pahstahw, un naw jafā-
maina ar „Latweeschu draugu beedribu“, kas gan war tikt nofaukta
par pirmahs beedribaš meitu, un kas daudf wehlf, proti 1823. g.
tika dibinata, un ko tikai 1827. g. apftiprinaja. Pirmā beedriba,
profi „rakfneezibaš un mahflaš beedriba“, peenehmahs loti ahtri
spehka, tā ka winai 7. Aprili 1817. g. jau bij 127 beedri. Schihs
beedribas statuos pahča fahkuma bij ištefts, ka — starp daudf
zitu — winaš leelaf zeuschanaš un publjufchahs buhs un eefch
tam pahstahwehš, ka tauta teel isglijhtota, ihpahči semakahs
laufchu fchēkiras pehz eefpehjas koptas un garigi attihstitas;
ja — to wina bij fow spraudufsees par fwehtu peenahumu. Tam-
deht, lai nu tas waretu notikt, waijadseja isdot — rakftus preefch
laudihm, tautas kalendars un — tautas awiſi. Tā tad 2. No-
wemberi 1817. g. luhgšana tika eefneegta generalgubernatora
kungam, markifam Paulufchi, lai apftiprinatu Latweeschu awiſi, ko
grib dibinaht. Bet kad dahchadi fchēkērfchi tam radahš zelā, leeta
apftahjahs, un tikai Janwara mehneſi 1822. g., pehz tam, kad ap-
ftiprinahšana bij dabuta, wareja fchi awiſe, kas til ilgi bij norunata

un fagatawota, tikt isdota no grahmatu drukataja Steffenhagena un
mahitaja Watfona.

Kā nu dibinataji flatijahs uf Latweeschu tautu, ko no winaš
domaja, un fahdi bij tee lihdsfelli, ko wini gribeja leetaht winai par
labu, un winaš isglijhtochanas finā, — to mehš waram redseht jo
flaidri is teem fpreedumeem, kas tika taifti „rakfneezibaš un mahfla-
šahs beedribā“ un is teem wahrdēem, ar ko „Latweeschu Awises“
fawā pirmā nummurā apfweiznaja fawus lasitajus.

Mahitajs Watfons minetā beedribā kahdā fapulzē fazijsa starp
zitu tā: „Wef nekahdahm finatniflahm mahzibahm, beſ ka mahsetu
labi laſiht, beſ preeka, isglijhtotees zaur laſifchānu, ir Latweetim,
kaut gan ne pawifam ne-eepehjamš, tal loti greht apraftees ar wi-
fahm tahm jaunahm leetahm. Iſhti tagad ir tas laifs iſdewigahs
nekā warbuht nekad wairš, kur muhfu beedribā waijadsetu ar to
eeſahft, proti ruhpetees un gahdaht par Latweeschu tautas isglijht-
ochānu.“ Loti to lectu kawē, tā mahitajs Watfons fpreeda tablak, ta
indene, ka mums truhfti laufkolu, lamdeht tad ari ar laſifchānu
gahſcham gauſi eet uf preefchu, un ta newar felmigi isplatitees, —
un otrs kawelkš eſot, ka „Latweetiš loti ween aldšigs pret grah-
matahm un pret to, fowi isglijhtotees zaur finatnifku grahmatu la-
ſifchānu. Latweetiš mahzahs laſiht til tamdeht, lai waretu to lee-
taht bafnizā pee deewakalpoſchānas; ſkolotajeem un ſkoloneem pee
tam naw zita nekahda nomehrika, kā tikai — lai waretu laſiht dſeefmu
grahmata. Dſeefmu grahmata, ta ir wiſa wina grahmatu krahtawa,
— ja daudf, tad tani atradiſi gan ari wehl katkifmu, fpreedika grah-
matu un bihbēli. Wiſas zitas grahmatas ir winam tikai maſas
leetinas, ween aldšigas jeb pagalam newaijadšigas, ko wiſch ar to
wahrdū „neefi“ apſihmē, un ar ko wiſch ari mehds nofaukt wiſas
zitas grahmatas, kas naw Deewa wahrdū grahmatas. Mums ir
daudf Latweeschu grahmatu, un jo labas; bet ko lihds, — winaš
neteek ne leetatas, ne laſitas.“

Tahda bij toreif, preefch 67 gadeem, Latweeschu tauta. —
Bet kā mahitajs Watfons zereja tē labot, tē palihdsēht? Uf tam ari
mehš tuhlt dabonam atbildi. Wiſch faka: „Patiſchānu preefch
poliſtiklahm leetahm, tas ir — ar zeem wahrdēem, — gribeht da-
buht ſinaht, kas tad ihfi noteek walfti un zitas malās, fcho patiſ-
chānu waijag attihstihht; waijag peepalihdsēht, ka tas noteek paretſi
un eet pa riktiġu zelu, — un to tikai war isdariht un panahkt wiſla-
bafi zaur — „awiſchm“. Schai laikmetā Latweetim wairaf kā ne-
kad — labš, apdomiġs draugs waijadšigs, kas winam pē-
dod padomu wiſas leetas un weetas. Sinas is muhfu gubernahm
un is walfts malahm, kā ari is zitahm ſemech, winam buhtu ja-
fneedi, ka lai Latweetiš mahzitōš tahlfak redseht un apluhkot, nekā
til to ween, kas pee wina un ap wina noteek, kur wiſch dſihwo, un
zaur to tamlihdšās ari dabon ſinaht, ka wirš ſemes nekur un newenā
weeta paradife naw atrodama, — ka ari zitur ne til ween labumi
baudami, bet ari truhkums un behdas preefchā, tilfab kā ſcheitan,

un daudf reiſ tur wehl fahpigi ſpeeſch, nekā pahču mahjās, un ka
wiſur, pa wiſu plahču pafauli, waijag ſtrahdaht, un jo ufzihīgi
ſtrahdaht, lai waretu pahrtikt un pahstahweht ſchihs pafauls zihniā.“

Schahdus un daudf zitus tamlihdšigis wahrdus mahzitajs
Watfons, pirmāis „Latweeschu Awischu“ redaktors, kam til leeli
nopolni pee Latweeschu tautas, runaja preefch 67 gadeem, — un 62
gadus, lihds ſchāi deenai, ſchihs lapas redaktori ir tai pahča gara
ſtrahdajuſchi un gahdajuſchi, kahdā ſchi pirmā Latweeschu awiſe ti-
kufti dibinata, kas arweenu til uftizigi ir ruhpejuſees par Latweeschu
tautas-ihfi lablfahfchānu un labumu. Toreif gan ari tahdu ne-
truhka, kas domaja: Kamdeht ſemeceem waijaga awiſchu? Wini
tak tahs nei fapratihš, nedf lafihš; ſewiſchku Latweeschu awiſi dibi-
nah, ir pawifam neeki un blehnas. Bet uf ſchahdahm balſhm ne-
tika flauſihts; ſchihs balſis tikai domaja gar to, kas poſcheem par
labu, un ne-eewehroja wiſ to, kas tautai par labu. Pawifam zitadi
fpreeda „Latweeschu Awischu“ dibinataji; teem nemirdseja wiſ fawš
pahču labums preefch aġihm, bet tikai wiſs tas, kas Latweeschu
tautai buhtu par labu un fwehtibu.

Tā tad 5. Janwari 1822. g. isnahza muhfu Awises pirmāis
nummurs, un ilguš, ilguš gadus ſchi lapa bija weenigaš poliſtikš
laikrakſis Latweeschu walodā, — bija ſkola preefch tautas, kas ari
fawu teefinu pee tam peepalihdsēja, ka Latweeschu tauta palikufi par
to, kas wina tagad ir. Tai pahča labwehleſchānas un meeta gara,
kahdā ſchi lapa lihds ſchim ſtrahdajuſti un gahdajuſti, wina ari uf
preefchu — ſem jaunahs redakcijas grih tablak publetees. Protams,
ahrigi „Latweeschu Awises“ ir gan pahrgroſijufchahs, tilfab leelumā
peenehmufchahs, kā ari iſflatā tapuſchās zitadas, un tamdeht ka lee-
lafas, ari wairaf tā lajamā, — war reſhinahht, ka ſeptimreif wairaf
ir ko laſiht, nekā ſenaf; ari walodas un rakfta ſinā winaš ir fawa-
dakas, jo laifs eet uf preefchu un lihds ar to ari Latweeschu tauta
ir ſokofuſi uf preefchu, tāpat kā zitas tautas Ģiropā, un ſafneegufi
augtaku isglijhtibaš palahpeenu, kā toreif, kur winai bij magums
ſkolu un nebij wehl nekahdu laikrakftu: — bet tas garš — tas
ſchāis Awises ir palizis itin tas patš wezais; tas ir kahds garš, kas
zeuschahs uf preefchu pa labēem zeetēem, pa taifnahm teſahm, —
gars, kas wiſu to, kas godajams un labs, un tamdeht wehrtis, ka
paleek, grih uftureht, lai to waretu jo deenas jo wairaf tablak at-
tiſhtihht, — garš, kas tikai uf to luhfo, lai waretu buhweht un at-
kal buhweht, un kam wiſa noplehſchāna un iſpoſtiſchāna ir un paleek
ſwehcha leeta, — garš, kas kopj un lelo to, kas wiſai ſemei, wiſai
walſtji ir par labu, ka lai jo droſchaki wiſas dalas weenlihdš labi
plaukft un ſeed, — ja, garš, ko wiſihfakti ar ſcheem wahrdēem war
apſihmeht: Dodeet Keiſaram, kas Keiſaram pēder, un Deewam,
kas Deewam pēder.

Tā tad nu ari mehš ſchodeen wiſa meeta atfal ar teem
pahcheem wahrdēem ſawu darbu waram eefahkt pee Latweeschu tau-
tas isglijhtochanas, ar kureem preefch til daudf — preefch 62 ga-

Paspahrne.

Mahtes.

Wiſu leelafā dala zilweſu top tahdi, par fahdēem winu mahtes
toš isaudſina. Tehwš, zauru deenu mahjās nebhudamš, neſpehji tā
uſluhbot behrnūs, tā mahte. Tāpehz ari mahtei leela atbildēchāna,
jo winaš ſpēhā tas ſahw, waj winaš ſehni un meitenes padodahs
ſlitkumam, waj labumam. Kahds dahſneeks, tahds dahriš; tahda
ſaimneezē, tahda mahjās buhſchāna. Samuēliš nebhutu wiš tapis par
Samuēli, ja tam nebhutu bijuſi tahda ſreema mahte, kā Anna. Wums
ne-ifaugš ne muhſcham ſreemni un tikumigi wihri, ja nebhūs labas un
godigas mahtes. Raſt behrni dara fawahm mahtēhm daudf galwas
fahju, bet kad mahtes nefawalda behrnūs, tad ſchee, leeli ifauguſchi,
padarihs tahm wehl daudf wairaf ſirdſahpju. Zaur iſlutinaſchānu
ſamaitā behrnūs; bet zaur to, ka neirahpē grehtus un pahrfahpſchā-
nas, maitē, winuš wehl wairaf. Nefawetas dobes isdod maš augtu;
tas ir grē, apleet un ne-ſtraut neſahles, tas publjehs par welti.
Mahtes, kam par daudf miſhtas ſirdiš, ifaudſina weegfrahſtiġus behr-
nūs. Kas negrib maſineem uſiſt, tas ſamaitā toš uf wiſu muhſchu.
Kas miſto ka chriſs ſawus behrnūs, tas padara winuš par chriſteem.
Schmu ſamſoki daudf reiſ ja-ſflut un meitenu wamſchi waijadšigās rei-
ſās ja-ſflapē; tad tee top ſmuki. Behrni beſ pehreena ir kā laufi beſ
erſchānas. Gan nu nekahjāhs behrnūs pahrlceziġi bahrgi ſtrahpēht,
jo neſchēhliġi zeetas mahtes nēmaf newar buht mahtes. Tahdahm, kas
arweenu ſit, waino un aprahji, pahſcham waijag pehreena.

Wums ari tas ja-aydomā, ka muhfu behrnu grehti iſzehlfchēes
no mums pahcheem. Weicha ſofs ne-idehs mahju ſofs oli. Ja
ešam pahči melni, tad nedrihftam wainot muhfu behrnūs, ka tee tum-
ſchi. Darifim labu muhfu behrneem un luhgſim ſchēhliġo Deenu, lai
Wiſch isdara to, ko pahči neſpehjam. Mahtes, kas Deewa preefchā
par ſawēem behrneem lehjuſchās aſaras, dſeedahs reiſ preeka dſeef-
mas par winēem. Deewš ſpehji padariht par labēem zilwekem toš,
turus mehš neſpehjam. Tāpehz lai mahtes neſaudē zeetiw, kamehr
winu behrni wehl dſihwi. Kaut gan tee maldahs, winu debeſu Tehwš
lahdſchu toš reds un uſtrauga.

Lai mahtes dſenahs pataiſiht ſawu mahjās weetinu par wiſlai-
migato weetu pafaulē. Ja winaš arweenu brehš un rahfees, tad
behrni nebahdiſēes no tahm, un ſehni negribēhs ſtahweht mahjās.
Preefch ſehneem un wihreem ir ta wiſlabafā weeta — mahjās, un
laba mahte ir mahjās dwehſele. Mahtes laipnais waiġs uſwedis jau
daudf zilweku uf laba zela. Walles, ta mahtei aſaras birš, jau dahſu
labu aſargajuſchu no nezeetēem. Sehnam war buht ſirds kā dſieſs,
bet mahte winu padara miſku kā wafku. Welns nekad nepreezajahs,

kad wiſch dabon tahdu zilweka behrnu fawōš naġōš, kam wehl mahte
dſihwa. Uf mahtes! jums ir leela wara! Peeluhfojeet, ka iſleetajeet
ſcho waru preefch Ta, kas pat nahwes zihniā ne-aiſmirſa ſawu mahfi.

Pateefibai dodeet godu.

Kahds jaunš tirgotajs preefch ſeſcheem gadeem tika iſſaiſis is
zeetuma, kur wiſch trihs pilnūs gadus bij noſehdejis. Uf zeetumu
wiſch bij noteefahs tamdeht, ka bij apwainoſees zaur krabpſchānu.
Bet pirmš winu pawifam alſaida behrwā, tas tika wehl nowēſis pee
zeetuma mahzitaja, lai tiktu pamahzihts un winam wehl kahds Deewa
wahrdš dots lihds uf zela, it tā par fargu, ka lai wairš neeefiġtu taiš
pahchōš wezōš, waj atfal jaunōš walġōš. — Schis jaunais tirgotajs
bij is Berlinē; winam bij jauna ſewina un behrnūs. — Mahzitaja
preefchā bij wina pirmē wahrdi: „Ko lai nu eefahku?“ — Mahzi-
tajs to pamahzijsa nopeetneem wahrdēem un tam peefodinadams pe-
toſodinaja, lai miſhē pateefibu un tura Deewa ſwehtus bouchſlams ween-
mehr preefch aġihm un ſirdi. — Atfal wiſch atbildēja mahzitajam,
ka nekur weetas nedabufchot, kad teiſchot flaidro pateefibu, ka krabp-
ſchānas deht noſehdejis trihs gadus zeetumā. Bet — beidſot, atwa-
didamees, tomehr apſolijahs — pateefibai dot godu. — Iſgalu laifu
pehz tam greſni grehdēs luhgš apmelteja mineto mahzitaju; tas bij
ſenakais ſaunais noſeedsneeks. Mahzitajs til-ko winu wehl paſina.
Schis nu mahzitajam nehmahs iſſahſtiht, kā winam ſlahjees. Wiſch
runaja tā: Berlinē nonahjis, eš tuhlt gabju pee fahda no leelafajeem
tirgotajeem un luhdſu, waj newaretu weetu dabuht wina bodē. Tir-
gotajs praſija pehz maneem papihreem. Toš eš it preeziġi wareju
rahdiht, jo tee bij — teefcham labi. Bet nu nahza tas brijhdiš, tur
man palika it aukſti ap ſirdi. Tirgotajs, manuš pahpibues pahſfati-
jis, praſija: „Kur Zuhš bijahht beidſomōš trihs gaddōš?“ Augti ſweedri
man ſahweja uf peeres, kad atbildēju: „Zeetumā — 3. pilſchēti.“ —
„Kamdeht Zuhš tur eelika?“ — „Krabpſchānas deht.“ — „Kā Zuhš
drihſteet wiſu to teilt ar til walġu ſirdi, kur Zuhš tadſchu waret
domahht, ka eš tad Jums nedoſchu weetas ſawā bodē?“ — „Zeetumā
mahzitajs man zeefchi peefodinaja, lai arween runaju un ſaku pateefi-
ſibu, un eš winam to apſolijōš.“ — „Nu, manš draugs,“ tirgotajs
atbildēja, „waj Zuhš ſawam mahzitajam ari apſolijatees, ka uf preef-
chu buhſeet weenumehr uſtiġiġi un godigi ſawā amata?“ — „Kad
biju teiġis, ka ir to eſmu apſolijees, wezais-ſungs man ſneehſa rofu
un ſazijsa: „Kad Zuhš weenu ſawu apſolifchānu eſeet turejuſchi un
pateefibu runajuſchi, tad grihu Jums tizeht, ka ari to otru tureſeet un
man uſtiġiġi kalpoſeet.“ — „Kas zitem laimejahs tikai pehz nebeſcham
ilgās metleſchānas, — to eš biju atradiš pee pirmēem ſoleem, tamdeht
ka — pateefibai dewu godu. — Tā runaja ſenakais noſeedsneeks,
kas nu dſihwo — godigi un laimigi.“

Is miſheſtibas karſtuma.

(Iſſahſtiġis — Brijhſkats.)
(8. turpinajums.)

„Minnis, Tu wari pahrlceku labi mineht!“ Arports iſſauza.
„Aha! Ne-efmu isgahjis ne ſola is ſchihs iſhabāš. Ari mahjā ne-
efmu dſehriš wiſna, jo Tu jau biju panehmufi lihds pagraba atſleghu!
Domaju, ka Tu tiſchā prahdi dariji to!“

„Ne buht nē!“ Minna atteiza. „Domaju, ka Tu pawadiſi ſcho
walaru pee draungeem. Kamdeht tad ne-afuhſtiji pafak atſleghai?“

„Apmeerinaješ.“ Arports jododams runaja. „Dakteris wehlahs,
lai neſeru daudf wiſna, un domaju, ka Tu domā tāpat! Aha! Wiſna
pahrdewejeem eetu gauſcham ſifti, kad iſdweens, kas reiſ apreihš, ne-
gribetu waitš dſert wiſna! Bet tagad eij guleht; laifs jau ir wehls!“

Wiſch nobuſchjoja Winnu, un tad ari patš dewahš pee meeta.
Dra wihā Arports gaidija ar ilgoſchānos Erleri atnahkam.

Beidſot Erleris atnahza. Dſiſkalis iſſahſtija winam ſawu wa-
karejo ſatiſchānos ar ſawu wehlfu, winaš meerigo un laimigo dſihwi,
un ka ſchiš domajot iſnihzinahht taiſto teſtamentu un iſt uſrakſtiht
Erneſta labad jaunū.

Wiſch bij pee tam pahrlceku joutš un nēmaf nēmanija, fahdu
eeſpaidu wina wahrdi padarija pee Erlera.

„Un Zuhš domajeet, ka jaunais ſewiſchſkiš nepaſina Zuhš?“
Erleris peefihmeja.

„Nē — nē, wina nepaſina mani!“ Arports iſſauza. „Til daudf
neweens zilweks newar leektot!“

„Ne-aiſmirſteet, ka wina ir bijuſi teatera ſpehletaja,“ inſcheneeriš
peebilda.

„Neweena teatera ſpehletaja newar til dabigi aprakſtiht ſawu
laimi, ja pateefi nejuht un nebāuda to. Wina dſeedaja preeziġi un
jautri, pirmš biju eġahjis tahš iſhabā!“

„Warbuht wina redseja Zuhš, ka eġahjahht namā?“

„Nē, ſchoreiſ man ir taiſniba!“ Arports iſſauza.

„Juiſos laimigs, kad zaur tahdu negaiditu ſatiſchānos Zuhš reiſ
atfal iſlihgtu ar ſawu dehlu. Tikai to ſaku, ſargatees no peewiſchā-
nas, jo zaur to ir jazeſch daudf!“ Erleris meerigi runaja.

„Simu to!“ Arports atteiza. „Iſnihſchāna gan nenotiš til
driht, jo eš jau wehl neſinu, kā mans dehls domā par ſcho leetu; bet
gribu iſnihzinahht wiſabā wihſē teſtamentu! Ko Zuhš ſateek!“

„Poti wehloš to!“ wiſch iſſauza. „Zuhš jau ſineet, tā man
ſahpeja ſirdi, kad liſahht rakſtiht teſtamentu!“

„Tad wehl ſchodeen dariſchu to; tas ſpeeſch mani tā naſa, —
gribu tapt wāš no tahš!“ Arports peebilda.

„Waj tod ſchi naſa netapa weepſata no to brijhcho, kad apneh-
matees iſnihzinahht teſtamentu?“ Erleris peefihmeja.

Italijs. Ka pahwestis gribot atstahb Romu un aiseet zitur dshwot, par to zeen. lastajem jau ne fen snots, un ari pee tam teiktis, ka tas wis nenotiks, — buhs jau tilai tukshi wahrdi u. t. t. Tagad nu kahda Italeeschu awise sino, ka schi wehstis par pahwesta pahkra-waschanos — firsam Lichtensteinam loti fasilbijusi firdi, ta ka tas „swehtojam tehwan“, kad tam reis buhtu ja-astahj Roma, peesolijis patwersmi sawa firsu walsti. Schi walstis ir ta masaka walstina wisu plashka pafaulis; wina tilai 2 fwadrat-juhdses leela (8 reis masaka neta Dundaga) un winas kara spehstis fastahw is — 15 wihreem. — Sinams, ka pahwestis naw aismirsis pateiktes par tahdu behrna mihlestibu.

No eekshsemehur.

Behterburga. Finanzu ministerija schinis deenas eefneegusi walstis-padomei preekschlikumu, kura par to spreestis un prahtots, ka buhtu janem muita par oglehm, kas teef eewestas no ahrsemehm. Schi preekschlikum esot ari teiktis, ka par oglehm, kas no ahrsemehm eewedamas Baltijas juhwas ostas, nebubs nemt muitu. Ka walstis-padome to lectu galigi ischekirs, wehl naw sinams.

Leelfirka Konstantina Konstantinowitscha laulafchana, ka „St. Pet. Ziga“ dstrdejusi, buhschot 15. Aprili Seemas-pils basniza. Laulaschunu isdarischot Keisara Roma mahzitaje.

Greeku kehniene atbrauza Behterburga 3. Aprili. Zeka wina tika Gatschinda pee bahnuscha fagaidita no Keisara Majestetehm un pawadita us pill, kur wina palawejahs 4 fundas.

No Behterburgas sino, ka Maslawas, Karlowas un Warschbas birschu un fabriku weeteeki ogu jautajuma isfajizusches, ka muita buhtu janem no ahrsemehm oglehm; turpreti Behterburgas, Nehwales, Leepajas, Nihgas un Odesas birschu un fabriku weeteeki tam pretojusches.

Keisaram Alekxanderam II. par peeminu, ka „Bet. Wed.“ sino, kahds semneeki is Jaun-Ladogas aprinka ir Gostinopoles fahdscha ne ween almenu luhgshanas namu lizis usfaisht, bet ari draudses basniza us muhschigeem laikeem nodewis 100 rubtu walstis-bankas bileti, lai no schi kapitala augteem il gadus nelaimiga 1. Merza deena aishuhgshana teef notureta preeksch nelaiska Keisara Zara-Atswabinataja.

Senatoru-rewisiju isdarischot, ka Kreewu Maslawas awisei sino, Donas, Urala un Kubanas kasaku apgabals. Scho darbu usfajizuschot senatoram Dejeram.

Lihdschinigais Bairijas-Wirtembergas fuhtnis, v. Staels, ezelts par Kreewijas fuhtni London.

Is Eiflisa (Kaukasija) sino, ka firsu Sumbatows, kas kahdas zimil-leetas dehl teefajahs ar firsu Bagrazion-Muchransku, turenas ezirkna-teefas preekschamara ar rewolweri wairaf reisu isfah-wis us famu pretineeku. — Bruhze ne-efot nahwiga.

„Waldiba Wehstnesie“ sino, ka Baltijas domenu pahrwaldneeks Stange, us pascha luhgshanu, atlaisks no amata, un ka wina weeta kolegiu-afesors Narischkins pagaidam ezelts par Baltijas domenu pahrwaldneeku.

Beelaja-Zerkowa, Kijewas gubernu. Kreewu awisei „Kiew-tanin“ rassa: Aftont semneeki no muhsu fahdschas, zirwus paneh-muschki, schinis deenas gahja sagt malku grahsa Branika mescha. Tur wineem fastapahs diwi meschafargi, kas praajja, lai atdodot zirwus. Bet semneekem tas nenahza ne prahta; wini wairaf pee tam domaja, meschafargus labi fasulakti, neta teem atdot sawus zirwus. Ta tad gadijahs, ka weens no meschafargeem schahwa un trahpija weenam semneekam til smagi, ka mas zeribas, waj wehl buhs dshwotajis.

Eshistopole, Kasanas gubernu. Kasanas awisei „Birsch. Eshist“ nostahsta par kahdu breefmigu mahnu tizibas augli. Esherebatirewas fahdscha pehrngad Junija mehnesi nomitid kahds 115 gadus wegs firmgalwis, Michails Iwanows wahrdi. Tai pascha laik tur bijis leels faufums. Lai nu scho breefmigo nelaimi nowehstis, kahdi semneeki, fahdschas wezajakam sinot, usrafuschki Iwanowa lihki un tam isdshuschki meetu zaur meefahm. Sinams, ka schis nebarbs nepalita apshchepst; jo semneeki, kas to bij idarischuschki, par tahdu wina warona darbu wehl tika pameeloti ar brandwihnu us draudses rehlinumu. Teefas preekscha semneeki nu isfajizuschki, ka Iwanows bijis wainigs pee leela faufuma; taudis efot redsejuschki naktihm ugumi degam us wina lapa, un daschi ari nowaktejuschki, ka Iwanows pat is lapa israhpees, — un tamdehl wini to wehl reis raudshuschki nogalinahst. Nu takshu reis gulefchot meerigi!

Poltawa, Schihdi leelos bars aiszelotij is turenas. Ahrse-mes pafes dabuschki, wini us-eijot wis projam us Ameriku, kur Schihdu kolonistieem nellahjotes til wisai labi, bet dodotes tablat us Palestinu, kur tee Jerusalemes tuwuma fapehrtotes dauds semes un apmetotes us dshwi. Schihdi tamdehl wiswairaf greefchot Kreewi-jat muguru, ka zaur lifumu, kas tika illaisks 3. Maija 1883. g., wineem aisleegts us semehm ihpashumus nomah un pirkt — un bei-dwot ari dshwot. Wilschetas ari jau ta-ka-ta Schihdu deewegan, un ta tad — tanis faleenot — teem jowi buhtu jatar wadst. Tamdehl til leela speefchanahs us zitureni — muhsu Schihdins.

Kasana. Is turenas „Russ. Kur.“ sinoja ta: Tirgotajam R. kahds unterofizeeris pahrdewa lihdi 100 tuhst. patronu par lehtu naudu, 600 rubteem. Pirzejs aishuhtija wedejus pee pulwera pagraba un pawehleja pahrwest mineto prezi, sem zitada nosaukuma, proti ka noglas, us famu bodi. Tani brihdi, kur taudis publejahs isbeht pulweri is patronahm, tirgotaja drahnu masgataja cenahza weikalai; aishmechekuschi papirofusu, wina usweda degoscho schwel-fozinu us patronahm. Us reis sprahdeens ischelahs, kas tablu bij dshrdams. Polizeja atnahza, un atraduschi, ka kronis apfagts, apzeetinaja unterofizeeri. Naudu ne-atrada pee wina. Tas isteiza, ka to patehrejis dashadads wajadshibas; kahdu dafu no tam ari isdalijis nabageem.

Kostowa pee Dona. Sino, ka tur Bataifkas fahdscha 22. Merza breefmigs noseegums pahrdadats. Mineta fahdscha abas basnizas il naktis teefot fargatas no waktneekem, un proti — fatra basniza no 6 wihreem. Tani nakti nu laupitaji nolahwuschki weenas basnizas waktneekus, un tad isfaguschki is basnizas 6 rublus naudas un 2 fudra-bhodas. Behgdami, zeka nolahwuschki ari weenu no saweem lihdsbeedreem. Ta tad 7 dshiwibas pagalam — 6 rublu dehl.

Korotojaka, Woroneschas gubernu. Willeem tur, ka Kreewu awisei „Don“ sino, efot tihri selta laiki, saka dshwe; wiswairaf plashajads meschods ap Dsetowtku tee tahda mehra efot wairajusches,

ka wehl nefad. Tur neweenam ne prahta nenahstot, winus medihst un raudshuschki isfaukt. Pee semneekem efot mahnu tiziba, ka jaunus wilzenus nedshichot aistiti, ja negrihot, ka wejee wilki par to atreehjo-tees; tas masakais gaidams, ka tahdam, kas jaunus wilzenus nogali-najis, wisi lopi pagalam, — no willeem faplehschi. Wejee wilki skaidri isfinot to semneeku, kas to darijis. Ta tad nu no dauds pu-fehm dshid schehlojamees, ka tam behrais, tam schekis, zitam raibula, melngalwe, un winam atkal 10 un wairaf aitemu weena pascha nakti no willeem faplehschi un apshiti. Bet semneeki galu galu tak paschi wainigi pee tam, tamdehl ka newihsho atgainatees no schihm semes molahm.

Sterlitamaka, Ufas gubernu. Sterlitamakas aprinki, ka kahda Kreewu awise sino, efot tahds lopi ehdamu truhkums, ka sirgus tur pahrdodot pa 3 rubteem gabala, un wehl lehtaf.

Besaribija. Besarabijas gubernu, Deenwidus-reetruma Kreewi-ja, stahw loti wahji ar lauffaimneezibas buhschunu un weselibas kopshanas sinu. Raskia, ka tur, wiswairaf us semehm, tihfus, diste-ritis, scharlaks, bakas un wehl zitas flimibas leeliskam plosfotees un prasfotees brihnum dauds upuru; tapat ari lopi fehriga tur lauffaim-neeziba zehrtot warenus robus jau wairaf gadu no weetas. Ta tais gaddis 1880., 1881., 1882. lihdi Nowembera mehnesim 1883. g. Besarabijas gubernu krituschki 20 tuhst. 621 lops, — gandrihs 820 tuhst. rubl. wehribi. Schi flaita naw eerechkinati tee lopi, kas krituschki un kureus semneeki paslepus aprafuschki; ari to ir labs pulk. Semneeki pret scho lopi fehrigu leetajot wiswairaf sawas ta fahstahs „mahju fahles“. Ziti no wineem dodot saweem flimeem lopssem darwa, kwafas, un shpolu uhdeni; ziti atkal teem laifchot afinis pee aushim. Krituschko lopi ahdas teelot schahwetahs sehswiddis, un weh tam par smeekla naudu pahrdotas usfupischem. Ka tas wise fehrigai peepalihds til wairaf un wairaf isplestes, to jau gan war domaht.

Kauna. Kauna kahds jaunus katotu preesteris L. J., ka kahda Leischu awise sino, nodomajis prezeetes. Bet kad nu katotu preeste-reem aisleegts eedotes lauliba, tad winsch atfahks no sawa preestera amata un paleef par Lutera tizigu; atwehle no eekshleetu ministerijas jau efot dabuta schi leeta. Winsch prezot kahdu katoleeti, V. jaun-kundsi, kas turpat Kauna dshwojot. Preesteris L. J. bijis warenus sprediku teizejs, un tamdehl dauds katolu pehz wina noschelojot.

Is Dknistes, Kaunas gubernu. Smeekstana fainneekam J. Krishchanam 26. Februari, pulstien 1a pehz pusdeenas, nodega rija un schuknis, lihdi ar lopi baribu un wairaf semkopibas rikkeem. Lai gan ehka bija apdrofshinata uguns-beedribi, tomehr skahde pee 400 rubteem. Uguns ischlupees zaur pistoles schahweenu. Schahwejs naw manijis, ka schahweens jumta aisfheeres un fahzjis degt. Zaur schehliga Deewa fargashanu un dauds zilweku puhlineem laimejees is-glahbt zitas, toti tunu stahwofshas ehkas, kas wairaf reisas aish-gahs. Daschi glahbeji tika no uguns weegli eewainoti; tee pelnijscheks dauds pateizibas. Schahwejs isteizis, ka winsch gan schah-wis, bet naw gribejis ehku aishdshinaht. — Leeta nemta polizejas is-mellefchanu. Kahds Dkniste etis.

Somija. Borgas pilsehta 4. Aprili sleplawiba notikuschi. Pulstien 10ds no rihta, deenas laik, ahdmiru meisteris Ahmans nonahwehtis sawa dshwofli, otra tahschu, gulta gulot. Wina seewa tilai 15 minutes preeksch tam bij atstahjusti gumo kambari un no-gahjusti apafschu, lublot, ka eet bodi. Te drihs ta isdshuschki augschu trofni un fuhtijusi famu meitu, raudshich, kas tur noteef. Meita drihs bijusi atpakat un teikuschi, ka lungs gulot sawa gulta weenas afinis. Polizeja tuhlt atfaukt; bet sleplawa jau bijis projam. Nelaimigajam gihmis bijis breefmigi fahdragahst ar zirwa zirteeneem. Polizeja gan mellejusti jo uszihgti pehz noseedsneeka; bet wifs par welti, — no sleplawas ne pehdas. Tihri brihnum, ka sleplawa gahschu deenas laik warejis pa nama durwim cenahst, uslahpt pa trepehm augschu u. t. t., bes ka to jeklahds zilweks buhtu manijis, kur tal tik dauds zilweku tai namu strahda, eet un kusahs. Ahmans bijis freetis, godajams wihrs, kas mihlejis meeru, un tamdehl naw ne buht domajams, ka winam buhtu bijis tahds naideneeks, kas ta fewi atreebees. — 500 mahrtas issolitas tam, kas jele kahdas sinas war dot par sleplawu. Zerefim, ka schis breefmigais nelectis ne-ib-behgs sawam laizigam fodam.

Zgaunija.

Nehwale. Turenas gubernas gimnastijas fahle, ka „Rev. Ziga“ sino, 28. un 29. Merza notureja juhneeku eksamus. Pawisam 20 skolneeku no Baltischportas juhrikolas bij peeteikusches us scheem eksamem, un 1 Anglu kapteinis, lai eeguhu Kreewijas patentu. Beezi, to starpa minetais Anglu kapteinis, dabuja tahbrauzeju kap-teinu patentus; sefchi nolita eksamus par tahbrauzeju stuhmaneem, un desmit — par stuhmaneem preeksch peekastes braufschanahm. Eksamu komishija schogad Baltischportas simtajam skolneekam dabuja eedot diplomu.

Berline ne fen apzeetinaja kahdu wihru, wahrdi Widritsk, tamdehl ka bij kaisijis pakal Bahzu papibra naudu. Schis wihrs, to lihdi schim tureja par Nehwaleeti, ka „Rev. Ziga“ dstrdejusi, efot dshinis Widsemneeks. Winsch kahdu laiku Zgaunija turejis pasta stanziyu, un ar swefchu naud u pizis — pirms Keel-Lechtigales muischu un wehlat wehl kahdu muischu. Galanebijis atmafahst aisseenetahs naudas un — draugs nebudams prahwahm un kidahm, laidees mihlaki lapas. Berline nu winsch mineta wihse gribejis nahst pee naudas; bet tas puifim naw paschihrees.

Breefmiga auka ar sneega puteneem 4. Aprili plosijahs pa Nehwales elahm; fasniga un fapuhsta tahdas sneega kupanas, ka newareja tikt ne zauri. Dshelzeta brauzelena aptureja un saldatas nehma palihga, lai norof sneegu no dshelzeta sledehm. — Daschus weetas, ka „Rig. Ziga“ sino, pat diw'tahschu nami un us tirgus semneeku wesumi eefniguschki. — Wes tam nakti us 5. Aprili tur 4 nami palikuschi uguni par laupijumu, pee kam ari 15 sirgu fadeguschki.

Widseme.

Nihga. Abiturientu eksamus preeksch eekstereem schi pusgada beigas noturehs Nihgas un Tehrpatas gimnastijas.

Tirgotaju sellis D. R., 35 gadus wegs, swehtbeen, 1. Ap-rikl, ar rewolweri noschahwees Gertrudes basnizas kapehta — us fawas seewas lapa.

Ponewefchas Schihda Mikela Dawidowa dehlens swehtbeen, 1. Aprili, pulstien 4ds pehzpusdeena, fabraukts us sirgu dshelzeta. Wagon puifam fahragajis labo fahju.

Polizejas amata wihri nakti us 31. Merzu dshinahs pakal wairaf noseedsneekem. Schee fahla us pirmajeem schaut ar rewol-wereem. Polizejas amata wihri schahwa preti, un trahpija weenam no blehscheem, S. Agasonowam, ka tas us weetas bij pagalam.

Tehrpatas unwersitetes mahzitajs, profesors Gerschel-mana fgs, ka „Ziga f. St. u. L.“ sino, apstiprinahst par Widsemes ewang.-lutr. konfistorijas garigo lozekli.

Widsemes barona Meyendorfa sleplawa nu ir dabujis sawu pilnam pelnito fodu. Barons Meyendorfs bij weenas no laipnigaka-jeem un labakajem kungeem wisa Widsemu, kas wisa sawa muhscha tilai gahdadams gahdajis par saweem laudihm un wisu to apgabalu — ishti tehwischka mihlestiba, netaupidams neds naudas upurus, neds sawus spehks, sawu firdi un galwu. Winam naw stribus bijis ne ar weenu zilweku, un wismasal winsch kidojees ar sawu sleplawu, un tomehr tas bij nodomajis wina noschaut ka traku juni. Bet sleplawa naw ilgi dabujis papreezatees par sawu darbu; jo — lai gan Deems bij atlahwis, ka schis newainigais, godajamais barons fritra sleplawas rolas, tad tomehr ari schis negantneeks naw ischdshis fawam fodam. Sleplawa bij no deenesa atlaiskats saldat L. Teefas winam drihs bij us pehdahm; winsch tika apzeetinahst, un tagad, ka „R. Dshrt. Ziga“ u. „Ziga f. St. u. L.“ sino; winsch no Wid-semes hosteejas atshits par wainigu un noteefahst us 10 gadeem pee guhteem darbeem zeetofschonds, pehz kam tiks aishuhtis us Sibi-riju, kur tam japaleek un janodshiwu wisu famu muhschu. — Nehs waram tilai pateiktes Deewam, ka Winsch scho leelo noseedsneeku no-dewis teesu rolas.

No Zeswaines. Draudses teefas sehdektis, ka „Ziga f. St. u. L.“ sino, no Kahrllu muischas pahzjelts us Dshlawa, un lihdschig-niga draudses lunga Raehbrandta weeta Dshlawas muischas renti-neeks, Sadowska lungs, eewehlehts par draudses lungu.

Tehrmeta. 22. Merza wakarā nodebja Aerimois muischas ta fahstais „jaunais ehbergis“. Tagad nu, ka Zgaunu awises sino, minetahs muischas ihpashneeks issolijis 100 rubtu pateizibas algas tam, kas peenes drofshas sinas par to, kas scho ehbergi aishdshinajis.

Kurfeme.

Jelgawa. Ewang.-lutr. konfistorija, ka „Kurf. gub. awise“ lasams, sawu schi gada pawafaras juridiku noturehs no 1. lihdi 16. Maijam.

No Bauskas. Mehmeles upe schogad atkal prasijusi diwi zilweku dshiwibas. Weidamaja fala kahds jaunus sehns, ar slidahm skreedams, bij pee Bauskas eekschjis lasminu un pasudis, ta ka scho-deem wehl naw atraste. — Wehlat, kad jau ledus fahla eet, tad, lei-jas sudmalu dambim wahrtus isnemot, trihs sweijneeki eekrita uhdeni; diwus gan isglahba, bet weenas noslihka. Nelaimigo apraud jauna seewa un diwi behrnini. — 27. Merza pusdeena nodebja Pomuschas Leijas-Eshistiehm laidars un rija. Saimneekam leela skahde. Sa-debja 13 gowis, 2 sirgi, wifas aitas — kahdas 45, juhkas un so-fis, ka ari rati un kamanas; rija atkal fadedia laba teefa labibas, kulama maschina un zitas leetas. Uguns zehlupees zaur pihpefchunu pee linu mihstichanas. — Schi jau otra leela nelaima, kas muhsu pusē tahda wihse notikuschi ihpa laik. Taudus pahrgalwigus pihpeta-jus wajadsetu gan fahkt pee stingrakas atbildibas, jo zaur sawu pahrdrofschibu tee padara faufumu, kas gadeem wairs naw atlihdsch-najams.

Kuldiga. Pilschetas dome 15. Merza, ka „Kurf. gub. awise“ lasams, nospreedusi, il pawafaras Kuldiga notureht sirgu tirgu. Wajadshige soli schi leeta tiks sperti.

Wentspils. Pilschetas dome 9. Merza nospreedusi, no Sar-kanmuischas novirkt 50 desetinuu leelu semes gabalu preeksch pilschetas paplaschinaschanas.

Leepaja. Jau ilgaku laik tur strahda un publejahs, glahb-dami damflugi „Emma“, kas Leepajas tuwuma usfrehjis us sehli. Diwi glahbshanas twaifoni „Newa“ un „Wolga“ zihnidamees zih-notees ar tam, un darbs flawenti setotees. Rahdinsch drihs buhschot iswests un tad raudshichot paschu fugi zelt augschu.

Kahds labums, jeb kahdi augli mums redsami no skolahm.

(Gefuhtis no kahda sturjemus fainneeka.)

Tagad, it ihpashchi schinis gaddis, redjam, ka muhsu tauta spee-schahs pee skolahm; leelaka dafa, lai gan paschi naw skoloti, ir pahre-leezinajusches, ka ta ir ta leelaka manta, ko saweem behrneem war atshah. Bet ir ari tahdi, kas wehl luen un noschelo to kapeiku un deenu, kas preeksch skolas ir japatehri. Reis dshreju diwus no muhsu tauteescheem runajam: Ak, skolas, skolas, pehz ko tagad par malu malahm dshenahs. — Kahdu labumu meh par sawu naud u sawu puh-linu panahkam! Kas tad fenal to redseja, ka tik dauds sagku un jah-schu bij no Latweeschu tautas; bet slatees tagad, zil skolotu jaunu Latweeschu nestaiiga arestantu drafnas! — Saweem wezajeem faini-neem par atbildi grihu te pahri wahrdinu teikt, ko esmu redsejis. Man ilgahjuschu seem' trahpijahs braukt gar A. j. skolu; tur stahweja us zela kahdi puifas, kas wif godbihjigi „labu deenu“ dewa, fawas zepurites pajeldami. Tad atkal es brauzu weenu feshdeem gar L. A. j. mahzitaja muischu garam, kad patlaban eefwehtjamees behni bij us mahjahm atlaiski. Birmajam jehnu pudurim es peebrauzu klahst; tee wif, fawas zepures pajeldami, janem „labu deenu“, un tapat otrs un treschais pulzusch, un us manu wajadshanu, ka gahja, tee itin laipni atbildeja: itin labi. Nu, ko domajet, mihlee kaimini, no kam gan tee behnti to godbihjibu ir mantojuschki? Waj jau no da-bas wini tahdi, jeb waj skolas to buhs darijuschas? Juh warubht teikfeet: kas labs, tas ir labs ari bes skolas. Mani mihlee, ta naw wis! Te Jums pastahstischu, kahds atgadijums man bij ar nemahzi-tas tautas behneem. Es brauzu ne fen ar saweem puifcheem mahja no Leischem. Nehs atbrauzam pee M. muischas R... u fahdschis; tur kahds duzis puifu stahw pee wahreem (Leiteni) un brehz; lai dod kringelus jeb naud u par wahrtu atzelscham. Kad meh nedewahm, tad fahla muhs lamah. Weens no manem puifcheem fahla rahtees

